

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17CoP/69/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3214201152
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3214201152.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Zajacovej a sudkýň Mgr. Zuzany Holúbkovej a JUDr. Gabriely Janákovovej vo veci starostlivosti súdu o maloletého Z. X. Z., nar. XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Prievidzi, dieťa rodičov: Z. M., bytom S., J. T. a Z. Z., bytom C. H., S. XXX/X, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca maloletého dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 21. mája 2014, č. k. 5P/25/2014-35 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, týkajúcej sa určenia výživného m e n í tak, že otec je povinný platiť na výživu mal. Z. X., nar. XX.XX.XXXX sumu 50 eur mesačne, k rukám matky, vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred, s účinnosťou od 01.04.2014.

Vo výroku o nedoplatku na zročnom výživnom rozsudok súdu prvého stupňa z r u š u j e a vec vracia na ďalšie konanie.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom zo dňa 21.05.2014 okresný súd zveril mal. Z. X. Z., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude mal. dieťa v bežných veciach zastupovať a spravovať jeho majetok a otcovi určil povinnosť platiť na výživu mal. Z. X. sumu 70 eur mesačne, vždy do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca vopred k rukám matky, s účinnosťou od 01.04.2014. Zameškané výživné za obdobie od 01.04.2014 do vyhlásenia rozsudku v sume 100 eur súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 15 eur, spolu s bežným výživným, s účinnosťou od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti rozsudku až do zaplatenia pod následkom straty výhody splátok. Zároveň súd upravil styk otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. Z. X. každý párný týždeň v mesiaci v čase od piatku 15.00 hod., kedy si dieťa vyzdvihne v materskej škole, do pondelka nasledujúceho týždňa do 7.00 hod., kedy dieťa odovzdá do materskej školy, a to s povinnosťou matky mal. dieťa na styk s otcom pripraviť a v určený deň a hodinu styk otca s dieťaťom umožniť. Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil s poukazom na ust. § 36 ods. 1, § 65 ods. 1, § 62 ods. 1 až 3 a § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ako aj výsledkami vykonaného dokazovania, keď mal preukázané, že je potrebné upraviť práva a povinnosti rodičov k mal. dieťaťu. Rodičia mal. dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti, mal. Z. X. žije s matkou, ktorá sa o neho riadne stará, v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Súd preto rozhodol tak, že mal. Z. X. zveril do osobnej starostlivosti matky. Otec v konaní navrhoval zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti vzhľadom k tomu, že maloletý navštevuje materskú školu v C. H.. a ráno musí zavčasu vstávať. Podľa názoru súdu zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov by daný problém neriešilo, keďže maloletý by bol v rovnakom

rozsahu v starostlivosti matky, ako aj otca, aj naďalej by musel do materskej školy dochádzať, a to počas jeho pobytu u matky. Okrem toho aj rozvrhnutie pracovného času otca nie je pre takýto model vhodný. Pri rozhodovaní o výživnom súd prihliadol na vek a odôvodnené potreby maloletého, ako aj na pomery rodičov dieťaťa. Súd prihliadol na výdavky otca, zároveň však konštatoval, že výživné je prednostnou pohľadávkou vzhľadom k tomu, že ide o prostriedky na zabezpečenie nevyhnutných potrieb mal. dieťaťa, ktoré nie je schopné samo sa o seba postarať a je výživou odkázané na rodičov. Otec dieťaťa je zamestnaný, má pravidelný príjem, preto sa nemôže domáhať určenia vyživovacej povinnosti v sume, ktorá sa približuje výške zákonom stanoveného minimálneho výživného. Zdôraznil, že otec si musí byť vedomý svojej zodpovednosti ako rodiča, neprenášať prevažnú časť ťarchy spojenej so zabezpečovaním odôvodnených potrieb dieťaťa na matku, ktorá si plní vyživovaciu povinnosť aj osobnou starostlivosťou o dieťa. Súd vychádzal z toho, že otec má priemerný čistý mesačný príjem 375,01 eur a je teda v jeho možnostiach a schopnostiach platiť na výživu maloletého Z. X. sumu 70 eur mesačne, a to od 01.04.2014 podľa návrhu otca, keď bolo preukázané, že rodičia dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti od konca mesiaca marec 2014. Zároveň súd rozhodol o zameškanom výživnom za obdobie od 01.04.2014 do vyhlásenia rozsudku a nedoplatok vyčíslil na sumu 100 eur (70 eur za mesiac máj 2014 a 30 eur za mesiac apríl 2014, keď v uvedenom mesiaci otec uhradil sumu 40 eur) a povolil otcovi dieťaťa splácať dlžnú sumu po 15 eur mesačne spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom, ktorý nasleduje po mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť. Súd taktiež rozhodol o úprave styku, keď na základe vykonaného dokazovania mal zistené, že otec mal s maloletým vytvorený dobrý vzťah, doposiaľ sa styk otca s dieťaťom realizoval dvakrát do mesiaca počas víkendov, pričom otec má vytvorené podmienky pre maloletého aj vo svojom 3-izbovom byte. Súd upravil styk otca s maloletým počas každého párneho víkendu od piatku 15.00 hod., kedy si maloletého vyzdvihne v materskej škole, do nasledujúceho pondelka do 7.00 hod., kedy dieťa opäť odovzdá do materskej školy, pričom takýmto spôsobom styk otca s dieťaťom prevažne prebiehal aj doposiaľ a v konaní rodičia s úpravou styku v takomto rozsahu prejaviли aj súhlas.

Proti tomuto rozsudku vo výroku o určení vyživovacej povinnosti podal včas odvolanie otec mal. dieťaťa, domáhajúc sa jeho zmeny tak, že výživné mu bude určené nižšie, ako rozhodol súd prvého stupňa. Namietal, že súd mu určil platiť výživné s poukazom na jeho pomery veľmi vysoké, ktoré nedokáže pri svojich príjmoch a výdavkoch hradiť a splácať. Poukázal na to, že má mesačný príjem 375,01 eur, z tejto sumy spláca úver vo výške 117,86 eur, elektriku v sume 45,26 eur, plyn 15 eur každé 3 mesiace, nájom 117 eur, rozhlas a televízia 4,64 eur, internet 15,98 eur, 20 eur telefón, 6,50 eur káblová televízia, 25 eur cesta do práce a mal by ešte zaplatiť 70 eur na výživnom a 15 eur splátku z dlžnej sumy.

K podanému odvolaniu otca mal. dieťaťa sa vyjadril opatrovník maloletého, ktorý žiadal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Poukázal na to, že maloletý navštevuje predškolské zariadenie, kde matka hradí poplatok v sume 40 eur mesačne. Uviedol, že plnením vyživovacej povinnosti nie je len peňažné plnenie, ale predovšetkým výživa, ošatenie, bývanie, starostlivosť o zdravie, potreby vzdelávania, výchovy, kultúrneho, športového vyžitia a záujmov, pričom obaja rodičia by mali prispievať na výživu mal. dieťaťa podľa svojich možností a majetkových pomerov. Výživné určené v sume 70 eur považuje za primerané schopnostiam a možnostiam otca.

K podanému odvolaniu otca sa písomne vyjadrila aj matka mal. dieťaťa, ktorá žiadala rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť. Uviedla, že je matkou dvoch mal. detí a samoživiteľkou a rovnako, ako otec maloletého, aj ona má určitý príjem a výdavky. Jej mesačný príjem ako samostatnej zárobkovo činnej osoby sa pohybuje okolo 540 - 600 eur, a to podľa odpracovaných hodín. Na maloletú F. poberá výživné v sume 130 eur mesačne, na obe deti poberá prídavky na dieťa. Po zaplatení výživného aj na mal. Z. X. vrátane splátok je jej mesačný príjem spolu asi 810 eur. Z tejto sumy hradí nájomné 100 eur, elektrika 25,96 eur, plyn 12 eur každé 3 mesiace, zdravotnú poisťovňu 56,35 eur, sociálnu poisťovňu 133,42 eur, internet 20 eur, kredit na mobil 20 eur, doprava do práce predstavuje sumu 150 eur, za škôlku mal. Z. X. do 42 eur mesačne a obedy pre staršiu dcéru F. 30 eur mesačne. Do výdavkov pritom nerátala to, že sa potrebujú doma stravovať, obliecť a samozrejme to, že niektoré z detí môže ochorieť.

Odvolačný súd preskúmal vec podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p., prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je potrebné v napadnutej časti, vo výroku o určení vyživovacej povinnosti otca na maloletého podľa § 220 O.s.p. zmeniť a vo výroku o určení nedoplatku na zročnom výživnom je potrebné rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. zrušiť a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátiť súdu prvého stupňa v tejto časti na ďalšie konanie a rozhodnutie.

V predmetnej veci bol rozsudok súdu prvého stupňa napadnutý odvolaním iba vo výroku o určení vyživovacej povinnosti otca na maloletého, s ktorým výrokom je spojený aj výrok o určení nedoplatku na zročnom výživnom, preto odvolací súd preskúmal iba túto odvolaním napadnutú časť rozsudku a v ostatných výrokoch je rozsudok súdu prvého stupňa právoplatný a týmto rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

Uspokojovanie základných potrieb dieťaťa, ale aj iných potrieb nevyhnutných pre jeho telesný a duševný rozvoj si vyžaduje náklady, ktoré má predovšetkým pokryť výživné od rodičov. Výživné má byť také, aby z neho mohli byť uhrádzané potreby dieťaťa, súvisiace s jeho zdravotným stavom, výchovou, záujmami a vzdelávaním. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Miera uspokojovania potrieb dieťaťa je limitovaná schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi jeho rodičov.

Základnými kritériami na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom sú predovšetkým schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov (§ 62 ods. 2 veta prvá Zákona o rodine), s prihliadnutím na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa (§ 75 ods.1 Zákona o rodine). Povinnosť vyživovať dieťa patrí medzi základné povinnosti rodičov. Pri určení jej rozsahu sa teda vychádza zo schopností, možností a majetkových pomerov každého rodiča a prihliada sa aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má pritom prednosť pred inými výdavkami rodiča a súd neberie do úvahy pri skúmaní možností a schopností, ako aj majetkových pomerov povinného rodiča výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vo veci síce vykonal dostatočné dokazovanie, avšak v konečnom dôsledku nesprávne stanovil výšku výživného zo strany otca mal. dieťaťa na maloletého Z. X..

Je nepochybné, že matka maloletého ako živnostníčka dosahuje priemerný mesačný zárobok od 540 do 600 eur, okrem mal. Z. X. má vyživovaciu povinnosť k mal. F. (nar. XXXX), na ktorú jej otec platí výživné v sume 130 eur mesačne. Na obe deti matka poberá prídavky na dieťa. Od konca marca 2014 spolu s mal. deťmi býva u svojej matky v S., odkiaľ denne dochádza do C., kde pracuje, pričom do tohto mesta vozí aj mal. Z. X. do materskej školy. V súvislosti s cestovaním má preto matka maloletého zvýšené výdavky. Za škôlku matka maloletému hradí asi 42 eur mesačne, podieľa sa na nákladoch s nájomným v sume 100 eur mesačne, električka 25,96 eur, každé 3 mesiace plyn 12 eur, hradí si zdravotné poistenie vo výške 56,35 eur, sociálne poistenie 133,42 eur, mal. F. hradí obedy v sume 30 eur mesačne.

Otec dieťaťa dosahuje priemerný mesačný zárobok 375 eur, žije sám v 3-izbovom byte, na ktorý si vzal hypotéku, ktorú mesačne spláca sumou 117,86 eur. Za inkaso platí 117 eur mesačne a každý štvrtok za plyn sumu 15 eur, električka je v sume 45,26 eur. Náklady na cestovné do práce má mesačne asi 25 eur. Tak ako matka maloletého, aj otec hradí okrem toho internet, telefón. V súvislosti s jeho nižším príjmom mu v hradení všetkých nákladov vypomáha matka, ktorá mu na účet vkladá mesačne od 130 do 150 eur.

Po zvážení všetkých skutočností ohľadne pomerov rodičov, akceptujúc aj potrebu mal. Z. X., ktorý v súčasnosti navštevuje materskú školu, odvolací súd mal za to, že je v možnostiach a schopnostiach otca maloletého platiť na jeho výživu výživné v sume 50 eur mesačne, teda nie v takom rozsahu, ako stanovil súd prvého stupňa. Otcovi mal. dieťaťa po zaplatení výživného v sume 50 eur zostane dostatok finančných prostriedkov na zabezpečenie jeho vlastnej výživy a odôvodnených potrieb, na druhej strane výživné v takejto výške podľa názoru odvolacieho súdu zodpovedá aj potrebám mal. Z. X., s tým, že pokiaľ matka maloletého žiadala výživné vo vyššej sume, toto by bolo neprimerané, a to nielen k

možnostiam a schopnostiam otca, ale aj k veku dieťaťa a jeho potrebám. Naviac aj matka dieťaťa sa musí finančne podieľať na zabezpečení výživy mal. dieťaťa a jeho odôvodnených potrieb, keďže už osobná starostlivosť v plnom rozsahu nenahrádza povinnosť platiť na jeho výživu. Výživné súd upravil od 01.04.2014, tak ako v návrhu požadoval otec mal. dieťaťa a vlastne od doby, kedy rodičia už nežili v spoločnej domácnosti.

Pokiaľ ide o určenie nedoplatku na zročnom výživnom, odvolací súd v tejto časti rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, nakoľko z doteraz vykonaného dokazovania nie je zrejmé, v akej sume otec mal. dieťaťa po rozhodnutí súdu prvého stupňa od mája 2014 mesačne výživné platiť a nebolo teda možné s presnosťou nedoplatok na zročnom výživnom vyčíslieť.

Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude teda doplniť dokazovanie ohľadne platieb otca na výživnom od mája 2014 (keď je zrejmé, že za mesiac apríl 2014 uhradil sumu 40 eur na výživnom) a nedoplatok na zročnom výživnom vyčíslieť ku dňu rozhodnutia súdu prvého stupňa, s tým, že súd prvého stupňa rozhodne aj o spôsobe zaplatenia tohto nedoplatku.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, 2 v spojení s § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p. a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, keďže ide o konanie, ktoré za splnenia zákonných predpokladov mohlo začať aj bez návrhu.

Vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvého stupňa viazaný (§ 226 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.